

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อมีการกระทำการความผิดอาญาเกิดขึ้น บุคคลที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบจากการกระทำการความผิดอาญาเป็นอย่างมาก นอกจากรัฐและบุคคลที่อยู่ในสังคมนั้นแล้ว ก็คือผู้เสียหาย และหากความเสียหายดังกล่าวเกิดจากกรรมการทำที่เป็นอาชญากรรม ผู้เสียหายก็คือเหยื่ออาชญากรรมอีกด้วย ซึ่งผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรม อาจได้รับความเสียหายจากการกระทำการความผิดได้หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นความเสียหายในด้านชีวิต ร่างกาย สิทธิ เสรีภาพ และทรัพย์สิน เมื่อความเสียหายเกิดจากการกระทำการกระทำของผู้กระทำผิด ผู้กระทำผิดจึงต้องรับผิดชอบในการกระทำการของตน แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมด้วย เพราะถือว่ารัฐปฏิบัติหน้าที่บกพร่อง เป็นต้นเหตุให้เกิดการกระทำการความผิด และเกิดความเสียหายขึ้น โดยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมุ่งศึกษาเฉพาะการช่วยเหลือผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมอันเกิดจากการกระทำการกระทำผิดทางอาญา ไม่รวมถึงผู้เสียหายอันเนื่องมาจากการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่ผิดพลาดหรือบกพร่อง และไม่รวมถึงผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมที่ยินยอมหรือมีส่วนร่วมในการกระทำการ

ปัจจุบันนานาอารยประเทศได้ให้ความสำคัญต่อการให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรม ในการคุ้มครองป้องกันรวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรม โดยให้บุคคลดังกล่าวได้มีส่วนร่วม ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญามากขึ้น และได้เรียกร้องให้มีการชดเชยความเสียหายแก่ผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรม ในคดีอาญาโดยรัฐ ซึ่งต่อมาในปี ก.ศ. 1985 ได้มีการประชุมกองเกรส สหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรม และการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำการความผิด (The United Nations Congress on the prevention of crime and the treatment of offenders) ครั้งที่ 7 ณ กรุงมิลัน ประเทศอิตาลี และได้ร่วมกันร่าง Magna carta for victims ซึ่งกล่าวถึงการชดเชยความเสียหายแก่ผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมในคดีอาญาโดยรัฐ ในปีเดียวกันได้มีมติที่ประชุมใหญ่ที่ 40/34 ของการประชุมใหญ่สหประชาชาติ ว่าด้วยการป้องกัน

อาชญากรรม และปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยได้ประกาศรับรอง¹ “ปฏิญญาสากลว่าด้วยหลักความยุติธรรมขึ้นพื้นของผู้เสียหาย หรือเหยื่ออาชญากรรม และการใช้อำนาจโดยมิชอบ” (Declaration of basic principles of justice for victims of crime and abuse of power, 1985) นับเป็นครั้งแรกที่มีการยอมรับสิทธิของผู้เสียหาย หรือเหยื่ออาชญากรรม อันรวมถึงสิทธิที่ได้รับการเยียวยาช่วยเหลือ²

โดยประเทศไทยได้ตระหนักถึง ความสำคัญของการช่วยเหลือผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2544 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา ซึ่งเป็นการเพิ่มช่องทางให้ผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมได้รับความช่วยเหลือในการได้รับค่าตอบแทนโดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนของการฟ้องคดีต่อศาล และในปี พ.ศ. 2548 มีการแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 และมาตรา 44/2 ที่เอื้อต่อการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม และเพิ่มความสะดวกให้แก่ผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรม นอกจากนี้จาก มาตรา 43 ที่มีบัญญัติอยู่แล้ว ซึ่งเป็นมาตรการช่วยเหลือที่ทำให้ผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำการช่วยเหลือที่ทำให้ผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำการช่วยเหลือที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาสามารถเสริมลืนไปได้ในคราวเดียวกัน แต่อย่างไรก็ตามกระบวนการที่บัญญัติขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือดังกล่าวยังมีความบกพร่อง ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรม ได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม

เมื่อพิจารณาถึงเจตนาرمณ์ของการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในเรื่อง การนำมาตรการให้ผู้เสียหายในคดีอาญา มีสิทธิยื่นคำร้องขอ榜กับให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วนแห่งเข้าไปในคดีอาญาของพนักงานอัยการ โจทก์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 และ 44/2 ก็เพื่อต้องการคุ้มครองผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมในคดีอาญาให้ได้รับการช่วยเหลือจากกลไกการดำเนินคดีอาญาที่ให้สิทธิเรียกร้องความเสียหายได้อย่างกว้างขวางโดยรวดเร็ว เป็นธรรม ประหมัด และเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ง่าย โดยมิต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล อันเป็นการสอดคล้องกับ “ปฏิญญาสากลว่าด้วยหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการอำนาจความยุติธรรม แก่ผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม และการใช้อำนาจโดยมิชอบ ค.ศ. 1985” (Declaration of Basic

¹ บุรฉัษฐ์ เปี่ยมสมบูรณ์. (2526, ธันวาคม) “การประชุมกองเกรสสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรม และการนำบัดที่นี้ฟผู้กระทำความผิด.” วารสารอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม, 3, 2. หน้า 14.

² ชาญเชawan ไชยานุกิจ. (2539) “เหยื่ออาชญากรรม, การประเมินข้อพิพาทและการกระบวนการยุติธรรม.” วารสารอัยการนิตยศ, 58, 4. หน้า 90 – 91.

Principle of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power 1985)³ แต่อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการเพิ่มมาตรการดังกล่าวแล้ว แต่ก็เห็นว่า ท้ายที่สุด ผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมก็อาจไม่ได้รับการช่วยเหลือจากมาตรการที่เพิ่มขึ้นนั้น เพราะมาตรการบังคับแห่งการยึดยาความเสียหายแก่ผู้เสียหายในกรณีดังกล่าว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 50 ที่บัญญัติว่า ในกรณีที่ศาลสั่งให้คืนหรือใช้ราคาทรัพย์สิน หรือค่าสินใหม่ทดแทน แก่ผู้เสียหาย ตามมาตรา 43 มาตรา 44 หรือมาตรา 44/1 ให้อธิบายว่า ผู้เสียหายนั้นเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ซึ่งหมายถึงการบังคับตามคำพิพากษา ต้องบังคับดังเช่นคดีแพ่ง คือ การยึดทรัพย์ของตลาดเพื่อนำเงินมาชำระหนี้แก่ผู้เสียหาย หรือการอายัดเท่านั้น มิได้กำหนดให้เป็นอำนาจพนักงานอัยการในการช่วยเหลือหรือดำเนินการทั้งวิธีพิจารณาในชั้นศาล หรือในการบังคับคดีแต่อย่างใด

อย่างไรก็ดีแม้กฎหมายไทยจะมิได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการโดยให้ผู้เสียหายดำเนินการเองตามกลไกของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาข้างต้น แต่กลไกดังกล่าวเมื่อผู้เสียหายดำเนินการแล้วจำต้องมีประสิทธิภาพ และช่วยเยียวยาผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมได้อย่างแท้จริง แต่เมื่อพิจารณากลไกอันเป็นมาตรการของรัฐที่กำหนดไว้ เช่นว่าแล้วเห็นว่ามาตรการดังกล่าวมีข้อจำกัดโดยมุ่งเน้นในการดำเนินการบังคับคดีกับทรัพย์สินของผู้กระทำผิดมากเกินไป โดยไม่มีมาตรการทางกฎหมายในการยึดหุ้นในการบังคับคดีกับผู้กระทำความผิด เป็นอย่างอื่นนอกจากวิธีการยึดทรัพย์ของผู้กระทำการความผิดมาชำระหนี้เท่านั้น⁴ เพราะในสภาวะความเป็นจริงผู้กระทำการผิดส่วนใหญ่เป็นผู้ยากจนหรือมีรายได้น้อยไม่มีความสามารถจะชำระหนี้ตามคำพิพากษาได้และมาตรการดังกล่าวก็ยังเป็นภาระแก่ผู้เสียหายอยู่มาก

ทั้งยังเป็นการให้สิทธิที่ทับซ้อนกับสิทธิยื่นคำร้องตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 โดยมิได้มีจุดเชื่อโยงให้เป็นกระบวนการเดียวกัน จึงยากแก่การตรวจสอบ อาจเป็นของทางให้มีการเรียกร้องค่าเสียหาย ซ้ำซ้อนอันจะเป็นผลเสียแก่รัฐอีกด้วย นอกจากนั้น แม้จะเพิ่มสิทธิเรียกร้องอันเป็นการช่วยเหลือผู้เสียหาย และเหยื่ออาชญากรรม ได้มากขึ้น แต่ก็ไม่มีการส่งเสริมให้ผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมเข้าถึงสิทธิดังกล่าวนั้นได้ โดยสังเกตได้ว่า ไม่มีบทบัญญัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องใด แจ้งสิทธิของผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมตามช่องทางต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสิทธิในการยื่นคำร้อง โดย

³ ปฏิญญาสาคouverด้วยหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการอำนวยความยุติธรรมแก่ผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและการใช้อำนาจโดยมิชอบ, มาตรา 5.

⁴ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, มาตรา 50.

ไม่ผ่านกระบวนการทางศาลก็ตี สิทธิยื่นคำร้องให้ได้รับค่าทดแทนในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องก็ได้

ดังนั้นผู้เขียนเห็นว่า การช่วยเหลือผู้เสียหายตามบทบัญญัติตามตรา 43 มาตรา 44/1 และมาตรา 50 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ที่ใช้วิธีการบังคับดังเช่นคดีแพ่ง โดยการยึดทรัพย์อัยคหัตทรัพย์สินของผู้กระทำการช่วยเหลือ ตามคำพิพากษานี้ไม่เพียงพอ อันเป็นการส่งผลให้ผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมอาจไม่ได้รับชำระหนี้ หรือไม่ได้รับการช่วยเหลืออย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงมาตรการบังคับคดีอาญา โดยให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจ่ายเงินตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 เป็นผู้ชุดใช้ค่าสินใหม่ทดแทนแก่ผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ผู้กระทำการช่วยเหลือค่าสินใหม่ทดแทน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 50 หากค่าสินใหม่ทดแทนนั้นเข้าหลักเกณฑ์ที่ผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมมีสิทธิเรียกร้อง ได้ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 อยู่แล้ว ตามหลักเกณฑ์ที่พระราชบัญญัตินี้นั้น ผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมก็ต้องบังคับคดีตามวิธีพิจารณาความแพ่งโดยถือว่าผู้เสียหายเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา

ทั้งนี้แม้ผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมอาจไม่ได้รับการช่วยเหลือโดยการจ่ายเงินในส่วนของค่าเสียหายทั้งหมดหรือทุกประเภท แต่ก็ทำให้กระบวนการช่วยเหลือจากรัฐเป็นกระบวนการเดียวกัน ไม่ทับซ้อน และเป็นการเพิ่มสิทธิ ให้ได้รับการช่วยเหลือจากกลไกของรัฐมากขึ้น ด้วยเหตุผลที่ว่า แม้รัฐมีหน้าที่รับผิดชอบแต่ก็ต้องคำนึงประเภทความเสียหายที่จะช่วยเหลือแหล่งเงินทุน ที่จะนำมาช่วยเหลือ ของรัฐด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาแนวความคิดและที่มาของการช่วยเหลือผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมในคดีอาญาของประเทศไทย
- 2) เพื่อศึกษาวิเคราะห์การช่วยเหลือผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมในคดีอาญาของประเทศไทย เปรียบเทียบกับต่างประเทศ
- 3) เพื่อศึกษาถึงข้อจำกัดของมาตรการในการช่วยเหลือผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในปัจจุบัน และแนวทางแก้ไขให้เหมาะสมในอนาคต

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

เมื่อพิจารณาถึงเจตนาการณ์ของ “ปฏิญญาสำคัญว่าด้วยหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการอำนวยความยุติธรรมแก่ผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม และการใช้อำนาจโดยมิชอบ ค.ศ. 1985” ที่รัฐจะต้องหมายตราไว้ที่มีส่วนช่วยเหลือให้ผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมจากการกระทำความผิดอาญาได้รับชดใช้ในความเสียหายโดยรวดเร็วและเป็นธรรม ประยุทธ์ และเข้าถึงได้ง่าย และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 40 (5) บัญญัติให้ผู้เสียหาย มีสิทธิได้รับความคุ้มครอง และความช่วยเหลือที่จำเป็นและเหมาะสมจากรัฐ ส่วนค่าตอบแทน ค่าทดแทน และค่าใช้จ่าย ที่จำเป็น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ประกอบกับที่ประเทศไทยมีหลักการดำเนินคดี โดยรัฐเป็นหลัก ซึ่งรัฐมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนในสังคมเมื่อมีการกระทำความผิดกฎหมายอาญาต่อผู้เสียหาย มิใช่ล่วงเลยให้การดำเนินคดีเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนเป็นหน้าที่ของผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมต้องรับผิดชอบด้วยตนเอง โดยเฉพาะมาตรการช่วยเหลือทางกฎหมายในการเยียวยาความเสียหายแก่ผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในปัจจุบัน เป็นการใช้มาตรการบังคับคดีทางแพ่ง ซึ่งยังมีปัญหาอุ่นยากและขัดต่อในการปฏิบัติและยังเป็นภาระของผู้เสียหายเสียเอง ทั้งฐานะของผู้กระทำการผิดส่วนใหญ่แล้วก็ไม่มีทรัพย์สินหรือมีทรัพย์สินไม่เพียงพอที่จะบังคับ ได้ มาตรการตั้งกล่าวจึงไม่อาจเยียวยาความเสียหายให้ผู้เสียหายได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังเป็นมาตรการที่ทับซ้อนกับสิทธิของผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรม ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่เจ้าเลี้ยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 โดยมิได้กำหนดให้สอดคล้องกันอีกด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การช่วยเหลือผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงควรที่จะต้องมีพิจารณาแก้ไขหรือปรับปรุงกลไกซึ่งเป็นมาตรการทางกฎหมาย โดยแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 50 ว่า “เมื่อศาลมีคำพิพากษางานที่สุดให้ผู้กระทำการผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 44/1 หากค่าสินไหมทดแทนนั้นเข้าหลักเกณฑ์ที่ผู้เสียหาย มีสิทธิเรียกร้องได้ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่เจ้าเลี้ยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 ให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เป็นผู้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติตั้งกล่าว และหากมีการชดใช้ตามพระราชบัญญัตินี้ ก่อนแล้วด้วยด้วยคำพิพากษานี้ โดยค่าสินไหมทดแทนที่อยู่นอกเหนือพระราชบัญญัติดังกล่าว ให้ผู้เสียหายมีสิทธิบังคับคดีกับผู้กระทำการผิดในฐานะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา”

และเพิ่มเติมข้อความเป็นวรรคที่สองของมาตรา 50 ดังกล่าวว่า “เมื่อกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ใช้ค่าสินไหมทดแทนแล้วให้มีสิทธิได้เบี้ยเอาอกับผู้กระทำการผิดในฐานะเจ้าหนี้ตาม

คำพิพากษา แต่ทั้งนี้การใช้สิทธิไม่เบี่ยง ต้องไม่กระทบสิทธิของผู้เสียหายในการบังคับคดีเพื่อชำระค่าเสียหายที่ยังไม่ได้รับการชดใช้”

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาวิจัย เรื่องการช่วยเหลือผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมในคดีอาญา โดยการชดใช้ด้วยเงินหรือทรัพย์สินจากกลุ่มหรือมาตราการของรัฐ โดยจะมุ่งศึกษาเฉพาะการช่วยเหลือผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมอันเกิดจากการกระทำผิดทางอาญาของไทยเปรียบเทียบกับของต่างประเทศ ไม่ว่ารวมถึงผู้เสียหายอันเนื่องมาจากการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่ผิดพลาด หรือบกพร่องหรือผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมที่ตนมีส่วนร่วมในการกระทำผิด ทั้งศึกษาถึงการปรับปรุงกลไกและช่องทางในการดำเนินการของรัฐและการจัดหาเงินงบประมาณเพื่อรัฐนำมารชดใช้ให้ผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมต่อไป เป็นการศึกษาด้วยวิธีวิจัยเอกสาร (Documents Research) โดยจะใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าและอ้างอิงจากหนังสือ บทความ วารสาร รายงานการประชุม งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเอกสารอื่นๆ ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ ตลอดจนอ้างอิงหลักและแนวคิด ความเห็นของนักนิติศาสตร์

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาวิจัยนี้ จะศึกษาถึงที่มาของแนวคิดและเหตุผลของการช่วยเหลือผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมในคดีอาญา โดยมุ่งศึกษาถึง มาตรการทางกฎหมายไทยในปัจจุบัน เปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศและแนวทางความเป็นไปได้ในอนาคต ตลอดจนมุ่งศึกษา หลักการและทฤษฎี แนวคิด และความเห็นของนักนิติศาสตร์ เพื่อมารองรับข้อสรุปจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้อย่างเป็นเหตุเป็นผล

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ทำให้ทราบถึงแนวคิด ที่มา และหลักการของการช่วยเหลือผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรม ในคดีอาญา
- 2) ทำให้ทราบถึงมาตราการต่างๆ ในการช่วยเหลือผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมในคดีอาญา ของต่างประเทศมีข้อเหมือนหรือแตกต่างกับประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร
- 3) สามารถวิเคราะห์หาแนวทางความเหมาะสมของ การช่วยเหลือผู้เสียหายและเหยื่ออาชญากรรมในคดีอาญา

4) ทำให้ทราบถึงปัญหาและข้อจำกัดอื่นๆ ของมาตรการช่วยเหลือผู้เสียหายผู้เสียหายและ
เหยื่ออาชญากรรมในศีลธรรมของไทยในปัจจุบัน เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาบทบัญญัติ
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ต่อไป